No. 2061 Zaterdag 7 Juli 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De opleiding en het examen der onderwijzers.

Over examens in het algemeen en het onderwijzersexamen in het bizonder is er in Nederland den laatsten [illegible] druk geschreven en ondanks eenige wijzigingen in het systeem van het laatste aangebracht, is een bevredigende oplossing nog niet gevonden.

Werd in 1920 een vijfjarige opleiding voorgesteld, en bij wet in het vooruitzicht gesteld, thans, nog geen drie jaar later, komt men daarvan wederom terug en zijn de pennen wederom in beweging om een nieuw idee te propageeren.

De oplossing wil men zoeken in de afschaffing van het Staatsexamen. Het nieuwe systeem bedoelt n.l. het toegeven van het *jus promovendi* aan de opleidingsscholen, zooals ook de gymnasia dat hebben.

Het schoolexamen afgenomen *onder toezicht van den Staat* moet de beslissing brengen, gezamenlijk met het oordeel der leeraren, die de kweekelingen gedurende enkele jaren hebben opgeleid.

Hierdoor hoopt men een betrouwbaarder maatstaf te verkrijgen dan een staatsexamen kan geven bij het beoordeelen van de kennis en geschiktheid der candidaten.

Men is het er vrijwel over eens, dat het thans gevolgde systeem niet bevredigt.

De candidaat moet thans op een bepaald moment niet alleen beschikken over een zekere hoeveelheid parate kennis, doch tevens over de geschiktheid, de aanwezigheid hiervan aantoonen op de wijze, zooals de examinator verlangt, hetgeen veelal mislukt.

Wordt nu het schoolexamen ingevoerd, dan wordt dit bezwaar grootendeels ondervangen, terwijl men het voordeel verkrijgt, dat het systeem goedkooper werkt.

In *„Het Centrum"* vonden wij omtrent deze zaak een tweetal artikelen van Fr. Stanislaus (St. Gregoriushuis), die o. m. het volgende schrijft:

„Gaan we bij de ervaring te rade, om ons te behoeden voor fouten, dan doen wij wijs. Wat waren de fouten van 't oude systeem? Eerstens de keuze der examenstof liet veel te wenschen over. Over 't algemeen droeg de schoolmeesterswijsheid" een eigen, mag ik 't zeggen, vreemdsoortig stempel. Ze was niet practisch. Dit heeft met eigenlijk examen-systeem niet te maken en is te verhelpen door nieuw praktisch examenprogram en verstandige opvatting der uitvoerders. De kweekschoolbonden hebben in hun rekest aan den Minister getoond in dezen een grondige verandering te willen.

Een tweede fout is deze: het staatsexamen was een onderzoek naar de parate kennis van den candidaat, of beter naar de capaciteit om zijn parate kennis op een gegeven moment ten toon te stellen. En dat is een bedriegelijke maatstaf; maar bovenal een valsche grondslag ter beoordeeling, of iemand geschiktheid heeft voor 't onderwijzersambt. Wil men deze fout vermijden — want zij is bij 't schoolexamen evengoed te maken — dan moet het oordeel van 't corps leeraren, zooals zich dat gevormd heeft in den loop van de studiejaren, *de* maatstaf zijn bij de beoordeeling, zoowel van de theoretische bekwaamheid, de kennis dus, als bij die van practischen aanleg en geschiktheid. Het eigenlijk schoolexamen mag den schijn hebben van een officieel onderzoek, 't mag niet het onderzoek zijn, dat meer gewicht in de schaal legt dan 't oordeel der leeraren, in den loop van 't laatste jaar vooral gevormd. Een grove fout zou het daarom ook zijn, als de gecommitteerden in dezen anders oordeelden en handelden; het al of niet uitreiken eener akte van bekwaamheid op de eerste plaats lieten afhangen van 't afgelegde schoolexamen. Of deze fout vermeden zal worden bij onze toekomstige examens, zal afhangen van de instructies der gecommitteerden en hun in deze kwestie gekozen standpunt.

Een derde fout, — natuurlijk meer speciaal door Katholieken en geloovige Protestanten gevoeld (Red. *Amigoe*) — die het oude systeem aankleefde, was de droeve neutraliteit. Het scheen nu eenmaal niet anders te kunnen, 't examen moest neutraal zijn en het gevolg was, dat het stempel der katholiciteit onzer kweekschoolontwikkeling vervaagd werd."

Wat het nieuwe voorstel zelf aangaat, lezen wij er o. m. het volgende, waaruit blijkt, dat het nieuwe systeem reeds tal van voorstanders telt:

„Wat wil men? Een onzer hoofdinspecteurs bij het Lager Onderwijs heeft eenigen tijd geleden in een vergadering van Kweekschoolleeraren de idee geopperd de huidige opleiding, zooals die sinds '78 gevolgd wordt, te vervangen door een driejarige, voorafgegaan door een driejarige opleiding aan een H. B. S. of M. U. L. O,-school. Dit systeem is voor de schatkist goedkooper, voor de wetenschappelijke vorming van den onderwijzer profijtelijker. Zoo was ongeveer de gedachtengang van dezen Hoofdinspecteur, die naar ik hoor in zijn collega's medestanders voor deze gedachte vond, zoodat thans de „Hoofd-inspectie" haar beste en zwaarste geschut wel in werking zal zetten, om de oude opleiding grondig te ruïneeren."

Een circulaire aan de besturen der R. K. Kweekscholen verzonden en uitlatingen hier en daar doen den schrijver ernstig vermoeden, dat het Schoolexamen zeer nabij is en het oude systeem geen lang leven meer beschoren is.

Nu meent de schrijver voor al te groote voortvarendheid te moeten waarschuwen, aangezien het voorgestelde slechts in bepaalden vorm doelmatig zal zijn voor R. K. opleidingsscholen, doch deze kwestie laten wij hier buiten beschouwing.

Ons doel is slechs het nieuwe streven kenbaar te maken, aangezien er ook hier belangstelling zal gevonden worden voor de verschillende stroomingen op dit gebied in het Moederland.

Welke bezwaren er ook tegen het stelsel zelf geopperd kunnen worden, hoofdzaak is, dat het een bevredigend eind *kan* brengen in de examenkwestie, welke zoovelen bezighoudt.

In de bladen lazen wij hieromtrent nader, dat de Minister van Onderwijs het *jus promovendi* voor de kweekscholen reeds voorstelde. Op het oogenblik is men het er nog niet over eens, of het examen geheel gratis moet worden afgenomen.

Noodig wordt dit niet geacht en in de Pers wordt een gewijzigde formuleering der bestaande wet voorgesteld, waardoor het mogelijk wordt naar omstandigheden te handelen en desgewenscht examengeld te heffen.

De voorgestelde wijziging der onderwijswet, heeft over het algemeen een „goede Pers" gehad in Nederland.

Wat vooral wordt toegejuicht is niet zoozeer het instellen van het schoolexamen voor de opleidingscholen, als wel de wijziging van het examenprogram.

De onderwijsraad schijnt aan het ontwerp te hebben medegewerkt en heeft op de wetsnovelle een stempel van deskundigheid gedrukt.

Eindelijk zullen tal van schoolmeesterijen, die tot weinig nut waren, waarschijnlijk over boord gezet worden, hetgeen de onderwijzers zelf wel het meest zullen toejuichen.

Het valt niet te ontkennen, dat de spot, welke men veelal over heeft voor de „schoolfrikjes" gebaseerd is op veel onzin — excusez du peu — waarmede de zij hun hersens moeten verrijken(!) alvorens zich te mogen presenteeren aan de examencommissies, die er dan jacht op mogen maken.

Een opleiding, gespeend van dergelijke nuttelooze „weetjes", waarmede kostbare tijd verspild wordt, zal aan hun prestige ten goede komen.

Een practisch mensch zal — om maar iets te noemen — luierende arbeiders ontslaan; een onderwijzer mag evenwel uitrekenen, in hoeveel tijd een zeker aantal toegevoegde arbeiders met verschillende hoeveelheden luiheid toegerust, den lijntrekkenden collega het werk zullen helpen voltooien.

Brengt ieder normaal mensch een defect horloge naar een reparateur, een onderwijzer mag uitrekenen, na hoeveel tijd zulk een onbruikbaar artikel met de huisklok gelijk zal staan.

Zoo zouden wij kunnen doorgaan, doch met dit weinige kunnen wij volstaan.

De onderwijswereld zelf is reeds meer dan beu van deze dwaasheden en juicht dan ook de novelle toe, waaraan — gelijk reeds gezegd — deskundigen hebben medegewerkt, hetgeen zeer tot de practische bruikbaarheid ervan heeft bijgedragen.

Mocht ook onze onderwijswereld met een finale opruiming dezer griezeligheden worden gezegend.

Wij zouden er slechts bij kunnen winnen.

Kerkvervolging in Rusland.

Ofschoon wij reeds meermalen over dit onderwerp berichten hebben opgenomen, zelfs over het proces tegen de Katholieke Geestelijkheid, waarvan hieronder sprake is, zoo plaatsen wij toch het volgende relaas, omdat het overgenomen is uit de *New-York-Herald* van zijn eigen correspondent in Moskou, FRANCIS MC CULLAGH, die voor zijn waarheidsliefde door de Sjovet-Regeering uit het land verbannen werd.

I

Moskow 26 Maart, via Londen 5 April. — Alvorens het gerechtelijk onderzoek van den Aartsbisschop MGR. ZEPLIAK en zeventien zijner geestelijken in het proces van Moskow, dat gisteren geëindigd is, te beschrijven, moet ik zeggen, dat ik niet schrijf van hooren-zeggen. Ik heb al de zittingen bijgewoond van den eersten tot den laatsten dag, somtijds zonder te eten of te slapen, om maar dadelijk telegrafische berichten te kunnen zenden. Of deze aangekomen zijn, moet mijn uitgever maar uitmaken. (Zij zijn niet aangekomen. *Red N.-Y. Herald.*)

De *Bolshewisten Vreemdelingen Dienst*

Van Berlijnsche dingen.

De Berlijnsche correspondent van *De Tijd* schrijft:

Een bankklerk van 17 jaar, de jongeheer Herbert May, stal voor eenige tijd in Berlijn 10.000 dollar, speelde een paar maanden in de provincie den rijken man en werd onlangs in Gosslar gevangen genomen. Zijn geschiedenis is weer een dol valuta-zaakje. Zijn bank moest hem eigenlijk hoogelijk eeren, dat hij had gestolen. En dat kwam zoo. Op den dag, dat hij zijn daad uitvoerde, had hij gelezen in de krant, dat een zijner collega's, die de betreffende bank voor millioenen had opgelicht, zeer mild en dan nog maar voorwaardelijk was gestraft. Hij sprak met zijn medeklerken opgewekt over het „geluk" van hun vroegeren collega en verklaarde: „Nu, ik sla ook mijn slag. De hoofdzaak is bij zulk een coup, dat je zooveel mogelijk kleine dollarbiljetten in handen krijgt, want het is voor een defraudant moeilijk, bijna onmogelijk, om groote bankbiljetten gewisseld te krijgen." Zijn aankondiging had men voor een grap gehouden en er nog over gelachen, toen hij even daarna de opdracht kreeg, om 10.000 dollar te incasseeren. Een half uur na de daad wist de directie van de bank natuurlijk, wie de dief was en alarmeerde de politie. Het gelukte echter den dader, om maanden lang als winterkuurgast in de provincie, onontdekt te blijven, tot op een goeden dag zijn kleine biljetten op waren en hij, met een groot vermogen aan groote biljetten in zijn zak, een arm man werd. Hij waagde niet te wisselen. Het hotel, waarin hij niet meer kon betalen, hield hem voor een oplichter. Zoo viel hij in handen van de politie. Nu komt het malle. De bank heeft door dien diefstal niet geleden, maar enorm gewonnen. Toen May die 10.000 dollar in Januari stal, was de stand van den dollar 85.000. De dief kreeg dus 85.000.000 Mark in handen. Veertig millioen heeft de edele jongeling van zeventien jaar in deze paar maanden opgemaakt. De dollars, die de bank nu terug krijgt, hebben nu een waarde van 260.000.000 Mark. Het is niet aan te nemen, dat de firma, als de diefstal niet had plaats gehad, nog in het bezit der dollars zou zijn geweest. En zoo staat men nu voor het belachelijke geval, dat de bank het door den „coup" van haar klerk gebracht heeft op een dollarwinst van 175 millioen Mark.

— In den tunnelspoor tusschen *Wittenbergplatz* en *Zoo* ontstaat storing in het bedrijf. De reizigers zijn verplicht midden in den tunnel uit te stappen en onder leiding van den conducteur hun reis te voet tot het eerste station voort te zetten. Het uitstappen zonder perron is moeilijk. De uitgang ligt hoog boven den beganen grond. Een edele, zeer elegant gekleede menschenvriend verheugt zich in veler dankbaarheid door aan te raden, dat de reizigers hem met beide handen om den hals zullen pakken en zoo naar beneden zullen glijden. Vele oude dames blozen, maar doen het toch maar. Wat schiet er over? De bescheiden helper wil van geen dank hooren. Hij vlucht voor dankbetuigingen. Als eerste verlaat hij het station. Tableau.... een paar uur later op het politiebureau. Bijna alle oudere heeren en dames, die de edele ridder had geholpen, komen diefstallen van horloges en stukken van waarde aangeven. Toen ze hulpeloos in het donker om den hals van hun redder hingen, had deze van de gelegenheid gebruik gemaakt, om te stelen als een raaf. Als dat geen gebruik maken is, plotseling en geniaal, van de conjunctuur? Wat dan? Dat is typisch voor het snelle overleggen en handelen van het misdadige Berlijn.

— Wij zijn hier trouwens gezegend met misdadigers. In een vergadering der crimineele politie deelde een beambte het volgende mede: In het jaar 1900 vonden te Berlijn gemiddeld twee inbraken per dag plaats, het gemiddelde cijfer van 1922 is geweest 150 per dag. In de eerste maanden van dit jaar, dus in drie stuks, is er reeds een waarde van meer dan twee en een half milliard als gestolen aangegeven. Dit cijfer heeft alleen betrekking op particulier bezit. Aan stadseigendom wordt per dag circa vier millioen ontvreemd. Het getal der inbreekcolonnes is enorm gestegen. Benden van twintig tot veertig man zijn aan de orde van den dag. In Lichtenberg (bij Berlijn) ontdekte men zelfs een bende van zestig, in Hamburg een van honderd man. In een proces werd vastgesteld, dat een bende negentig villa's had geplunderd, Berlijn staat nog niet eens aan de spits der criminaliteit. In Munchen en Dresden is het nog erger. En wat het ergste is — de inbraken geschieden meestal zoo origineel, dat de vaardigste beambte er verwonderd over staat. En het publiek blijft, als altijd, even onvoorzichtig als vroeger. Vroeger had Berlijn een paar honderd, thans meerdere duizenden politieagenten. Helpen doet het niet, ofschoon elke nacht 360 patrouilles door de stad trekken en een leger van de *Wach- und Schliess-Gesellschaft*... waakt over de slapende burgerij.

—(o)—

weigerde eerst aan alle correspondenten toegangskaarten te geven om het proces bij te wonen, maar wel waren zij bereidwillig genoeg om kaarten te geven voor de parades van het Roode leger en voor de Bolshewisten-vergaderingen; maar ik als oude rot in het journalistiek kwam er toch in. Later konden ook andere correspondenten permissie krijgen. Ook moet ik zeggen, dat ik geen enkele van de gevangenen persoonlijk ken en zelfs geen enkelen Pool ken in Moskou.

In de laatste twee jaren ben ik afkeerig geweest van de Poolsche Politiek, en ik heb hun vergaderingen nooit bijgewoond, en ik heb geen enkel bericht uit die bron gehad noch direct noch indirect.

Voor de Poolsche priesters, die hier in verhoor genomen werden, gevoelde ik geen medelijden, en ik zou niet geaarzeld hebben hen aan te klagen, indien het werkelijk bewezen was, dat ze samengezworen hadden tegen de Sovjet Regeering ten voordeele van Polen. Maar na alles nauwkeurig gehoord te hebben, ben ik ten volste overtuigd, dat deze priesters van Petrograd nooit in eenig complot tegen de Sovjet Regeering gewikkeld zijn geweest. Hun vervolging geschiedde slechts om godsdienstige redenen. Het is de eerste vervolging in hun program ter uitroeiïng van het Christendom in Rusland.

KRYLENKO, die de vervolging leidt, en GELKIN, de presideerende rechter, lieten dit duidelijk blijken. Zij vroegen ieder der geestelijke gevangenen of zij den catechismus aan de kinderen geleerd hadden, en elke gevangene antwoordde: Ja.

Toen lazen ze de Bolshewistische wet voor, die het voor een misdaad rekent, godsdienstig onderwijs te geven aan eenieder beneden de 18 jaar, en zij vroegen aan ieder gevangene, of hij door zou gaan met cathechismus onderwijs te geven. Het antwoord van ieder was: ja, altijd uitgesproken op een fermen toon en somtijds met een glimlach van medelijden, naar 't mij toescheen, met iemand, die zoo onwetend is zulk een vraag aan priesters te stellen, die bij hun kudde in Petrograd gebleven waren zelfs gedurende de laatste vijf jaar van terrorisme.

Het gelaat van den Aartsbisschop straalde van vreugde en verwondering toen hij antwoordde. Het was alsof hem gevraagd werd, of hij de wonderbare gave wilde aannemen van gezondheid, jeugd en onmetelijke rijkdommen. Achter den prelaat zat de jonge priester, Edward Junevich, pas gewijd, wat men kon zien aan zijn tonsuur, die nog niet met haren begroeid was. De vreugde glinsterde in zijn oogen, en begeesterde heel zijn voorkomen, toen hij gevraagd werd, of hij uit gehoorzaamheid aan de Bolshewistische wet zou ophouden met het geven van catechismus onderwijs aan kinderen. De vreugde bleek zoo uit zijn stem, toen hij *neen* antwoordde, dat de drie Bolshewistische rechters, die cigaretten zaten te rooken, tegelijk verwonderd opkeken.

De priesters werden daarna gevraagd, of zij, nadat de kerken waren gesloten geworden, nog de Bolshewistische wet overtreden hadden door de Mis te lezen. Niet alleen hebben ze die misdaad begaan, maar gaven toe, dat er altijd 150 à 200 menschen er bij tegenwoordig waren. Zij gebruikten tot dat doel leege zalen. Petrograd is half leeg, en er zijn veel zalen met suites, die voor deze diensten gebruikt kunnen worden; ofschoon de kou in zulke onverwarmde kamers in den winter moordend moet zijn.

En tot verwondering van de roode rechters, wilden ze niet beloven geen Mis meer te lezen. Dit geval betreft echter niet de Roomsch Katholieken alleen; het betreft alle godsdiensten, ook de Joden. Het is een misdaad onder de Bolshiwistische wet godsdienstonderwijs te geven aan eenieder beneden de 18 jaar, al zou de onderwijzeres de eigen moeder zijn van haar leerling. Deze wet raakt alle godsdiensten, en tevens de heiligste rechten van de ouders.

Het was een godsdienstig en niet politiek proces, zooals ik reeds aangetoond heb, ofschoon de vervolger trachtte uit te laten komen, dat het een politieke was. Hij trachtte te bewijzen, dat de Katholieke Clergé van Petrograd, door bijeen te komen voor gewone diocesane conferenties, *ipso facto* een onwettige organisatie tegen de revolutie heeft gevormd.

Dit was onzin. De papieren in beslag genomen in het huis van den Eerw. Heer Butchkavitch in een open lade, bevatten beraadslagingen op verschillende tijden door de clergé gehouden ter bespreking van verschillende kwesties, welke zij verplicht waren te bestudeeren, b.v.: welk standpunt zij moeten nemen tegenover de nieuwe echtscheidingswet; de wet over de scheiding van kerk en staat; de wet over de scheiding van kerk en school, en verscheidene onzinnige decreten, die de sovjet regeering had uitgevaardigd naar rato van tien per dag.

De vervolger KRYLENKO legde uit, dat allen, die samen komen om de wetten van de Sovjet Regeering te becritiseeren, tegen de revolutie zijn; en feitelijk heeft hij gelijk. Zoo is de wet van de Sovjet, en de vroegere Engelsche en Amerikaansche concessionarissen weten het beter. Tot nu toe zijn de Engelschen en Amerikanen behandeld geworden met een speciale consideratie, en feitelijk werden hun buitenlandsche privilegies toegekend, maar eenmaal, dat Londen en Washington de Sovjet erkend hebben, hebben zij het masker afgeworpen. Al de vreemdelingen, die hier zijn, moeten voelen, dat ze leven onder een onverdragelijke tirannie. Het voorlezen van de doodvonnissen was begonnen middernacht van Palm Zondag. De toehoorders bestonden meest uit Communisten.

Van al de bloeddorstige wilde beesten, die ik ooit gezien heb, is Krylenko het vreeselijkste. Ik bedoel niet zijn persoonlijk voorkomen, dat lijkt op een vlug, dapper klein kereltje van ongeveer 40 jaar met een strijdlustig gelaat en een klein snorretje.

Zijn glimlach maakte op mij eerst een niet onaangenamen indruk; maar nu zie ik hem 's nachts met groote oogen starend naar die onschuldige menschen, die hij ter dood veroordeeld had. Telkens en telkens keek hij naar den Eerw. Heer Butchkavitch, en zijn oogen toonden een vreugde, die weerzin verwekte. Zijn gelaat had denzelfden glimlach gedurende de meest pathetische gedeelten van de redevoering van den verdediger Bukrischiff Pushkin. Hij zocht dan de oogen van den rechtsgeleerde om hem te doen glimlachen om dan den indruk van de ontroerende passages te niet te doen. Dit was slecht genoeg, maar niets in vergelijking met de energie, die hij aan den dag legde om bloed te vragen. De publieke vervolger in alle landen waar er een is, moet zeker met vastberadenheid straf vragen voor den schuldige, maar de dorst van Krylenko naar een doodvonnis overschrijdt alle grenzen. Hij raasde als een wild beest gestoord in zijn verlangen naar bloed, en verslonden door een razenden dorst. En hij moest zeer goed weten, — want hij is iemand die gestudeerd heeft, — dat hij hun schuld volstrekt niet bewezen had. De meeste bewijzen had hij genomen uit de woorden van de gevangenen onder het kruisverhoor.

In mijn vroegere berichten, heb ik uitgelegd, hoe de Cheka van Petrograd een aantal documenten in de kamers van den Eerw. Heer Butchkavitch in beslag genomen heeft, en ik heb aangetoond, dat daaruit volstrekt geen bewijs van hoogverraad kon getrokken worden in geen enkel land van de wereld, en dat is waar. Ik heb ze alle hooren voorlezen, en vond ze onschuldig; Krylenko toonde aan Butchkavitch een voor een al die documenten, en vroeg dan: erkent U dit geschreven te hebben? De Eerw. Heer Butchkavitch erkende ze alle, behalve een, dat niet door hem geschreven was, noch aan hem gericht. Ook dit document was niet belangrijk; het spreekt alleen van geld uit Polen gekregen, en Poolsche priesters zullen natuurlijk geld uit hun land krijgen voor hunne Kerk. Maar de rechter drong toch aan op voorlezing van dit stuk.

Ik heb gesproken van den procureur De rechters waren hem waard. Zij grijnsden met een zekere verstandhouding tot hem, en hij tot hen gedurende bijna het geheele gerechtelijk onderzoek. Zij toonden het grofste soort van begunstiging. Zij toonden het reeds den eersten dag, toen de verdediger de kwestie van procedeeren te berde bracht.

De verdediger sprak: „Hier is een reeks van incidenten — weigering een toestemming te onderteekenen van de Sovjet Regeering in zake het eigendom van de kerk; weigering om de kerk onmiddelijk te verlaten, toen ze verzocht werden het te doen enz. enz, wij stellen vóór, iedere zaak afzonderlijk te behandelen, en laat het gerecht uitmaken, of ze tegen de wet misdaan hebben."

Krylenko verzette er zich tegen, en drong er op aan, dat al deze afzonderlijke incidenten samen genomen zouden worden als een gedeelte van een algemeene antirevolutionaire samenzwering tegen de Sovjet Regeering; en de drie rechters ondersteunden zijn verzet.

Sommigen van deze incidenten waren van de meest kleingeestige soort, b. v. het geval van een priester die uit demonstratie op de knieën zou gevallen zijn, toen een bende van die roode soldaten in zijn kerk was gekomen ná den H. Dienst, en de menschen sommeerden de kerk te verlaten. Die priester van zoo goed als blind, wat duidelijk was voor iedereen, die hem in de gerechtszaal heeft gezien.

Hij had de indringers niet gezien, maar knielde eenvoudig voor het H. Sacrament, nadat hij de H. Mis gelezen had. Maar Krylenko hield vol, dat die daad van knielen een beroep was op het religieuze fanatisme van zijn parochianen, en daarom strafwaardig was volgens een artikel van het Bolshewistische strafwetboek.

Die priester werd veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf.

De toehoorders, althans de communisten onder hen, waren den rechters en den procureur waardig. Zij applaudiseerden, toen Krykenko met een verwrongen en schuimenden mond gelijk een krankzinnige zijn tweeden en vreeselijken eisch stelde, nl. het leven van zes van de gevangenen, en de president van het hof gebood niet eens stilte aan de toehoorders. Maar een half uur later, toen enkele Polen in de handen klapten toen een van de verdedigers een aandoenlijk en onweerlegbaar beroep deed op de rechters voor het leven van die mannen, dreigde onmiddelijk diezelfde voorzitter woedend de zaal te doen ontruimen, als die demonstratie zich herhaalde.

Den volgenden dag hebben ze een poging gedaan om alléén Communisten en andere personen toe te laten, die een bewijs van hun lidmaatschap van het Communisme of tot eenige Bolshewistische organisatie konden overleggen. Den laatsten dag echter kwamen veel Poolsche vrouwen er in, en hare weeklachten, toen de uitspraak werd bekend gemaakt, waren de meest hartverscheurende geluiden die ik ooit gehoord heb. Zelfs toen evenwel, waren de Communisten in de meerderheid, en hunne gebaren, gelach, en opmerkingen in de hoogste mate weerzinwekkend.

Dat ongeschoren, beestachtig uitziend gelaat juist tegenover mij zal ik nooit vergeten. Gedurende den tijd, dat de gevangenen aan 't pleiten waren voor hun leven, was dat afschuwelijk gezicht grijnzend, met open mond. En het leelijkst was dat hij nu en dan rondkeek, en zijn bloedige oogen op mij vestigden, als om mij uit te noodigen om sympathie terug te lachen.

Er waren ook, het spijt me het te moeten zeggen, Poolsche gezichten, die evend wree, afgestompt en afstootend waren. Een van hen, van een type, die nauwelijks menschelijk kan genoemd worden, was in een voortdurenden staat van vroolijkheid. Zoo waren de gezichten van de Poolsche Communisten, die hier een Bolschewistische organisatie gevormd hebben onder de bescherming van het Kremlin, die aangemoedigd worden door de Sjovet Regeering om af te wachten, dat ze hun ongelukkige landgenooten in de gerechtszaal mogen komen zien. Men moet Polen gelukwenschen, dat het bevrijd is geworden van zulke ontaarde renegaten zonder vaderlandsliefde, zonder zedelijkheidsgevoel, zonder godsdienst, zonder eer; en met Rusland moet men medelijden hebben dat het de vergaderbak is geworden van al de bitterheid en verkeerdheid van het menschelijk geslacht.

De gerechtszaal was niet overeen te brengen met haar doel.

De zaal staat bekend als de *Blauwe Zaal*, en was vroeger de balzaal van het oude paleis van den adel, en is nu het paleis van de roode vereenigingen. Licht blauw beschilderd, en versierd met voorstellingen van dansende meisjes en naakte cupido's, die kransen van rozen aanbrengen, zou ze beter kunnen dienen voor den achtergrond van een vroolijk comediestuk, dan voor een treurspel.

Gedurende de twee laatste nachten van de gerechtzittingen was de deur open gebleven om de hitte, die van de uitwasemende, zweetende menigte opsteeg en door deze open deuren kwam het geluid van een tingeltangel muziek op de maat van het handgeklap van de toehoorders, want de Roode arbeiders hebben een concert zaal beneden. Somtijds werd dit applaus, onmiddelijk gevolgd door een geschreeuw van Krylenko, dat het bloed in de anderen deed stollen.

En de gevangenen, hoe gedroegen zij zich onder die vreeselijke beproeving?

Het versterkte mijn geloof in de menschelijke natuur, dat in deze dagen van ontgoocheling, ontmoediging en twijfel de mensch zich tot zulk een hoogte kan oprichten. Geen enkele keer hebben zij gewankeld. Geen handbreedte zijn ze geweken. Geen Christen martelaren hebben zich ooit edeler gedragen voor de rechtbank van Keizer Nero.

INGEZONDEN.

Curaçao den 3den Juli, 1923

De Feestcommissie tot regeling der volksfeesten op 30 en 31 Augustus van dit jaar verzoekt U beleefd de volgende oproep in uw geëerd blad te plaatsen.

Bij voorbaat onze dank.

De Feestcommissie verzoekt de geachte ingezetenen van Curaçao, tijdens de feesten ter gelegenheid van het Regeerings-Jubileum van H. M. de Koningin op 30 en 31 Augustus a. s., van hun instemming blijk te geven door:

Alom de vlaggen uit te steken.

De gevels der huizen zooveel mogelijk met groen en vlaggen te versieren en des avonds te verlichten.

Hun medewerking te verleenen om de volksspelen en de wedstrijden zoo goed mogelijk te doen slagen.

HET BESTUUR.

Gouvernements-Geneeskundigen Voor Curaçao.

In het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* van den 10n Maart 11. komt een advertentie voor, waarin wordt gevraagd: *Twee Gouvernements-Geneeskundigen voor „Curaçao", salaris fl 5100.—, particuliere praktijk toegestaan, enz.*

Ik gevoel me verplicht de Nederlandsche collega's, die natuurlijk niet op de hoogte zijn van den toestand op geneeskundig gebied in de „kolonie Curaçao", hieromtrent in te lichten.

Op het hoofdeiland Curaçao met ongeveer 30,000 inwoners zijn op het oogenblik niet minder dan 14 dokters werkzaam. In het afgeloopen jaar hebben „drie gouvernements-geneeskundigen den dienst moeten verlaten, tengevolge van de mindere loyale en onbillijke behandeling, die zij ondervonden hebben.

Er zijn in de kolonie Oostenrijksche artsen aangesteld met een jaarwedde van fl 7,200.— Men biedt nu den Nederlandschen arts fl 5,100—, terwijl er in de kolonie een „overvloed" van artsen bestaat (verscheiden met een Nederlandsch artsdiploma).

Nederlandsche collega's, ik mag hier niet te veel plaats in ons *Tijdschrift* in beslag nemen en kan daarom niet langer uitwijden over den toestand hier.

Maar laat u niet verleiden door een „mooie" advertentie in ons eigen orgaan, en loopt er niet in!

Men heeft hier geen gebrek aan dokters, maar wel behoefte aan menschen, die zich kunnen schikken naar de wenschen van den „chef van den geneeskundigen Dienst" en van den Gouverneur.

Men vraagt artsen voor „Curaçao," maar bedoelt natuurlijk voor de „kolonie Curaçao.". Gij komt dus op een van de eilanden met 1500 of 2500 inwoners, waar van „de uitoefening van particuliere praktijken" niets terecht komt, omdat er eenvoudig geen is.

Uit het feit alleen, dat wij hier een „teveel" aan dokters hebben en desondanks „gebrek" aan gouvernements-geneeskundigen, moet gij kunnen afleiden, dat er iets niet in den haak is. Nadere inlichtingen worden u gaarne verstrekt door ondergeteekende.

Curaçao. W. I., April 1923.

J. ARENDS, arts.

Noot van de Redactie: Op verzoek overgenomen uit het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, nummer van 2 Juni 1923, bladz. 2439.

Berichten uit de Kolonie.

Saint-Martin.

De *Johanna*, die ook niet tot de snelzeilers kan gerekend worden, is den 22n Juni ll. te St.-Martin aangekomen en zou voor schoonmaak en reparatie naar St. Thomas gaan. Volgens ontvangen berichten is op St. Thomas alle daarvoor beschikbare ruimte op het oogenblik ingenomen.

De *Johanna* zou dus moeten wachten tot een ander schip voor haar plaats maakte. Daarom is het dokken uitgesteld en de terugreis naar Curaçao aanvaard.

— In den avond van Zaterdag den 23n Juni had er op het erf van den Heer C. A. Beaujon en onder diens leiding een lichtbeeldenvertooning plaats. Het was een aangename afwisseling op St. Martin, waar openbare vermakelijkheden tot de zeldzaamheden behooren. Den Heer Beaujon, die het initiatief er toe genomen heeft en er zoo goed in geslaagd is, komt dan ook alle eer toe.

— Zondag 24 Juni arriveerde via St. Thomas de Z. E. Heer FR. HENDRIKS nieuwbenoemd pastoor van St. Martin en dezer dagen vertrekt de Z. Eerw. Heer D. REISCH over Porto Rico naar Curaçao terug. De beste wenschen van St. Martin's katholieken, die Pater Reisch gedurende zijn kort verblijf op dat eiland hebben leeren hoogachten, zullen hem op zijn verderen levensweg vergezellen.

— De padvindersorganisatie heeft Maandag 25 Juni haren eersten verjaardag gevierd. Des namiddags is er op het erf van de *Vineyard* Korfbal gespeeld en verdere oefeningen gehouden, waarbij de oprichtster en leidster Mej. SLOTHOUWER door een der padvinders is toegesproken en haar een aandenken is aangeboden.

— Sinds de regens van de eerste week van Juni is St. Martin met verschillende buitjes bedacht; als regel licht en kort van duur, doch alle beetjes helpen.

Hof van Justitie.

MR. SCHAGEN VAN LEEUWEN, lid van het Hof van Justitie alhier, heeft als zoodanig eervol ontslag aangevraagd en verkregen. Volgens *Het Koloniaal Weekblad* heeft het Ministerie van Koloniën nu een oproeping gedaan voor een doktor in de rechtswetenschap voor het Hof van Justitie in de Kolonie Curaçao. De bezoldiging is slechts 7000 fl. Het dienstverband moet aangegaan worden voor 6 jaar.

Militaire Strafrecht.

Het St.bl. no. 224 bevat een Kon. besluit van 28 Mei, houdende vaststelling van de mogelijkheid van *ten uitvoerlegging in Nederland van in Suriname en in Curaçao opgelegde straffen*. Daarbij is bepaald, dat de gouverneur van Suriname en de gouverneur van Curaçao, ieder voor zooveel betreft de kolonie onder zijn bestuur, bevoegd zijn, om, met het oog op den persoon van den veroordeelde, te bepalen, dat deze tot het ondergaan van een hem in de kolonie opgelegde gevangenisstraf of hechtenis naar Nederland zal worden opgezonden.

Dit besluit treedt in Suriname en in Curaçao in werking gelijktijdig met het voor de betrokken kolonie vastgestelde *Wetboek van Militair Strafrecht*, of, zoo dat Wetboek inmiddels reeds mocht zijn in werking getreden, met den dag volgende op dien van zijn afkondiging in de betrokken kolonie.

De Stamdag van het A. N. V.

Wij hadden gelegenheid Zaterdag 26 Mei l.l. in Dordrecht dezen dag mee te maken. De gloedvolle rede van Minister Dr. De Visscher was inderdaad het glanspunt. Zeer juist was de samenvatting, die de voorzitter, de heer De Kanter, gaf van de taak van het A. N. V. in de verschillende wereldstreken. O.a. zei hij, dat op Curaçao het verbond *de* vereeniging moest zijn van *allen*, die tot den Nederlandschen stam behooren, zoowel Curaçaoënaars als Hollanders. Dit sloeg in. Of er vele Curaçaoënaars waren? Wij zagen geen bekenden. En het deed wat vreemd aan, dat wel een Surinamer het woord voerde, hetgeen zeer de belangstelling der aanwezigen had, maar niemand van of namens Curaçao. Nog even konden wij een kijkje nemen op de Groot-Nederlandsche Tentoonstelling. — Suriname en Curaçao waren eenigszins door elkaar gehaspeld, doch wij zagen er mooie foto's, kaarten en oude boeken.

(Kol. Weekbl.)

Een laffe sluipmoord.

Een afschuwelijke misdaad heeft in den nacht van Vrijdag op Zaterdag te Carácas, de hoofdstad van Venezuela, plaats gegrepen.

Men vond dien morgen den Heer Juan C. Gomez, 1ste Vice-President der Republiek, en Gouverneur van het Federaal District (Caràcas), op zijn bed vermoord.

De moord is met veel overleg en koelbloedigheid geschied. Het slachtoffer was de strot doorgesneden, waardoor hem het schreeuwen onmogelijk werd gemaakt, verder was hem de slagader aan den hals doorgesneden, en waren hem verscheidene dolksteken in het hart toegebracht. Ten overvloede had men nog de polsen doorstoken. Toen heeft de moordenaar nog tijd gevonden om zich aan een fontijntje af te wasschen en zich ongemerkt te verwijderen.

De vermoorde is de eigen broeder van Generaal Juan V. Gomez, den President der Republiek.

Geheel Venezuela is diep onder den indruk van deze laffe sluipmoord, die eenig in de geschiedenis van dit land is.

Wat deze misdaad nog raadselachtiger maakt, is dat hij gepleegd werd in het paleis *Miraflores*, waar de 1ste Vice-President woonde, welk paleis altijd bewaakt wordt door een groote sterk gewapende wacht, dat er in het paleis een groot personeel aanwezig is, en dat naar het schijnt niemand iets hoegenaamd, van het misdrijf of den moordenaar gemerkt heeft.

Naar wij vernemen is reeds een groot getal personen in hechtenis genomen en is het den vreemdelingen verboden in de havenplaatsen Puerto Cabello en La Guayra zich in te schepen en het land te verlaten.

Sedert het verdrijven van president Castro in 1908, geniet het land onder den tegenwoordigen President Juan V. Gomez reeds bijna 15 jaar vrede en voorspoed, een tijdperk zoo lang als vroeger nooit gekend is, in een land, waar vroeger de revolutie haast niet van de lucht was, waar in vroeger tijd haast geen jaar voorbij ging, dat niet hier of daar een of andere revolutionaire beweging moest onderdrukt worden.

Men vreest, dat ook deze sluipmoord wellicht verband houdt met een of andere revolutieplan.

De President is ziekelijk naar men zegt, en de vermoorde Vice-President was algemeen bemind en werd als de toekomstige President beschouwd. Nog steeds is het Congres in Caracas bijeen. De 2e Vice-President Juan V. Gomez is Inspector General van het leger en de zoon van den President Generaal J. V. Gomez.

Het Gouvernement heeft voor het geheele land acht dagen nationalen rouw voorgeschreven.

Opbrengst der middelen over het eerste kwartaal 1923.

Een kwart der geraamde ontvangsten volgens de gewijzigde raming bedraagt f 429,663—, terwijl de werkelijke ontvangsten bedroegen f 517949 of fl 88,7286 meer dan die raming.

Deze meerdere opbrengst is in hoofdzaak te danken aan de meerdere ontvangsten wegens *gedistilleerd accijns*, in verband met het vervallen der krediet-termijnen van de in het einde van het jaar 1922 veraccijnsde gedistileerd vóór de verhooging. Dit middel zal in het volgende kwartaal, waar die betalingen dan niet meer zullen plaats hebben, belangrijk minder opbrengen.

Verder bracht de *Inkomstenbelasting* ruim f 50,000,— meer op dan de raming, in verband met de betaling van enkele groote aanslagen.

Het *invoerrecht* bleef belangrijk onder de raming. Was na de verhooging van het tarief een opbrengst te verwachten van meer dan f 90,000,—per kwartaal, de werkelijke opbrengst bedroeg f 30 000—minder. Een en ander is te wijten aan verhoogde invoer in het laatste kwartaal van 1922 vóór de verhooging der invoerrechten, terwijl het slagen van den oogst ook leidde tot vermindering van invoer van levensmiddelen. De maand April geeft reeds een veel betere opbrengst.

Door het uit de vaart nemen van de *„Estelle"* zal de werkelijke opbrengst de raming van de Inkomst *„Opbrengst zeilvaartdienst"* lang niet bereiken, waar ten bate van dit middel slechts geboekt worden de ontvangsten voor particulier vervoer der *„Virginia"* die tusschen de Bovenwindsche Eilanden vaart.

Hiertegenover staat dat de kostbare exploitatie der *„Estelle"* vervallen is.

Het uitvoerrecht van *mijnproducten*, bracht, door geringere waarde van de phosphaat dan waarmede rekening was gehouden bij de raming, f 5000 minder op.

De *loodsgelden* vloeiden dank zij het drukke scheepvaart verkeer en de verhooging van het tarief, ruim. Dit middel bracht ruim f 35,000,— op.

(In het eerste kwartaal van het vorig jaar was het slechts 18.175 fl.)

Onder „Alle ander Ontvangsten" is geboekt de gedeeltelijke opbrengst van den verkoop van de *„Estelle"* ad f 7000.—.

De Administrateur van financiën.
PRAKKEN.

Regen.

Gisteren nacht en gedurende den morgen vielen er herhaaldelijk kleine regenbuitjes, die de atmospheer aanmerkelijk opgefrischt hebben. Moge de regen doorgaan.

Verwonding.

Vorige week Vrijdag avond werd in het St. Elisabeth's Gasthuis binnengebracht een man, wonend op *Monteberde*, die door iemand, die niet wèl bij het hoofd is, met een steen een verschrikkelijke wond boven het oog was toegebracht, waardoor de scheldel op die plaats verbrijzeld was, zoodat de hersenen zichtbaar waren.

Na twee dagen is die man aan die wonde bezweken.

De dader is voor grooter veiligheid van het publiek in het Krankzinnigen-Gesticht opgeborgen.

—Vorige week is de portier van de carousel, die thans op Pietermaai draait, door een Venezolaan met een mes aan het hoofd en de borst verwond, uit wraaklust, omdat hem door dien portier toegang tot de carousel geweigerd werd, terwijl deze in beweging was.

Auto-Ongeval.

Vorige week Vrijdag is op den weg naar Westpunt een autotruck gekanteld en daarbij deerlijk gehavend. Gelukkig kwamen de inzittenden er vrijwel met den schrik af.

Pokken.

De stoomboot *North American* is uit de quarantaine ontslagen, nadat voldoende gebleken was dat geen andere personen van de bemanning door de Pokken waren aangetast.

Uit voorzorg zijn allen nog ruimschoots gedesinfecteerd.

De twee zieken zijn reeds zoo goed als beter, maar worden nog verpleegd op Caracasbaai door 2 zusters van het Gasthuis.

Politie.

Het *Koloniaal Weekblad* schrijft:

Zou er wel iemand zijn, die nog kan nagaan, hoe lang het nu al zoodanig sukkelen met de politie is, dat men spreekt van een „janboel" (het woord is niet van ons), die gereorganiseerd moest worden? De jongste klachten dateeren in een voortgaande reeks van het begin van het bestuur van gouverneur Nuyens, of liever — van dien tijd dateert de laatste reorganisatie in haren eersten vorm. Er zou toen een luitenant bij de politie komen, maar die kreeg al gauw kwestie met den procureur-generaal. Steeds meer fuseliers gingen bij het politiecorps over — niet altijd de beste elementen en zij werden daar ook al niet beter — die ten deele aan de militaire rechtspraak en het gezag van den garnizoenscommandant onderworpen bleven, nieuwe bron van haken en oogen tusschen de politie en de militaire autoriteiten. Intusschen bleef men maar reorganiseeren, deed, altans alsof, maar ingewijden kregen soms sterk den indruk, dat in het politiecorps vooral ontbrak.... tucht.

Het publiek besefte niet in alle opzichten de juiste beteekenis der politie, en dat lag niet altijd aan het publiek. Men zag den commandant met een portefeuille en een sabel naar het parket loopen, vandaar terugkomen en er weer heengaan. Op den duur leek dat zelfs niet meer gewichtig, voor den commandant namelijk niet. En de politie-agenten? het had er wel eens iets van of zij er waren om, zooals men dat in Amsterdam kan zien aangekondigd, „te spelen op bruiloften en partijen" en op begrafenissen vooral. Wie trouwde, zilveren bruiloft vierde, een danspartij gaf, vroeg den commandant een politie-agent te leen, en die werd dan aan de deur geposteerd om te groeten wie binnenging. Wij zeggen gaarne „'s lands wijs, 's lands eer", en wij geven toe, dat wat hier belachelijk schijnt, elders interessant kan wezen, maar zulke gebruiken moesten de politieleiders laten uitslijten, omdat zij in deze democratischen tijd het politiecorps onwaardig zijn.

Er was gegronde hoop, dat de komst van den heer Elhorst, oud-hoofdinspecteur van politie te Amsterdam, door gouverneur Brantjes uitgenoodigd om de boel te reorganiseeren — voor den zooveelsten keer — verandering zou brengen. Er is sindsdien ook wel wat veranderd en verbeterd! het tweeploegenstelsel is ingevoerd, de havenpolitie is afgeschaft, waarvoor de commandant een paar jaar terug naar Rotterdam was geweest, en nog eenige kleinigheden meer. Velen dachten en zeiden, dat de commandant spoedig met ontslag zou gaan, maar tot nu toe gebeurde dit niet, wat waarschijnlijk, als 't zoo doorgaat, den nieuwen inspecteur wel het doel van zijn reis zal doen missen. Want de gouverneur schrijft in de memorie van antwoord op de begrooting voor 1924, dat „de werkzaamheden van den inspecteur niet ten volle aan de daarvan gekoesterde verwachtingen voldoen". Die werkzaamheden zijn anders zoo verschrikkelijk moeilijk niet, n.l. 1o. zich op ongezette tijden overtuigen of de dienst naar behooren wordt verricht; 2o. op gezette tijden, bij dag en bij nacht, toezicht op het dienstdoend ondergeschikt (niet: het boven hem staande) personeel houden; 3o. de opleiding van agenten. Geschrokken eenigszins, vraagt men zich af, welke verwachtingen van den inspecteur te dezen aanzien wel gekoesterd mogen zijn. Of heeft de advocaat-generaal te Amsterdam zich zoo vergist in den Amsterdamschen oud-hoofdinspecteur? Zeer terecht zegt de *Voz di Pueblo*, dat de gouverneur dergelijke algemeene beschuldigingen zonder aanvoering van feitenmateriaal niet moest uiten, vooral niet in openbare stukken, waar de verdediging van den aangevallene achterwege moet blijven.

Met of zonder des inspecteurs schuld — de gebeurtenissen van 17 Juli 1922 hebben voldoende aangetoond, dat de preventieve en de repressieve werking der politie moeilijk onderschat kan worden. Men leze eens in de Kamerverslagen na, wat het Kamerlid Boon daarover van ooggetuigen gehoord had, hetgeen in den grond der zaak met onze inlichtingen overeenkomt, gelijk wij dit neerschreven vóór de behandeling der begrooting.

Waarschijnlijk gaat men binnenkort weer reorganiseeren.

En zoo zal het doorgaan, tot er iemand komt, die de koe bij de horens durft te pakken.

(Kol. Wkbl.)

Officiëele Berichten.

Aan den hoofdagent van politie J. A. van Bruggen is eervol ontslag als zoodanig verleend, en is hij definitief benoemd tot deurwaarder voor strafzaken bij het Hof van Justitie en het kantongerecht alhier.

Aan den heer S. D. Q. Beaujon is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als lid van de feestcommissie voor den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin en de heer R. W. Muskus is als zoodanig benoemd.

Aan den kommies der belastingen J. M. van der Veen is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den hulpvuurtorenwachter te Noordwestpunt van Aruba J. A. de Veer is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend; en Fidencio Giel is tijdelijk met die werkzaamheden belast.

Aan den kommies der belastingen E. de Windt is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De kommies der belastingen N. V. van Meeteren is eervol ontheven van de functien van deurwaarder der belastingen alhier, en als zoodanig is tijdelijk benoemd P. de Haas.

Vragen van den Dag.

De Juni-afl. bevat het navolgende bericht der Redactie.

Het is in de bedoeling om aan onze September-afl., in verband met het feest van H. M. de Koningin, een bijzonder karakter te geven. Daarbij zij op de afgeloopen 25 jaren een blik worden geslagen — evenals in de Gedenkboeken geschiedt — maar ook het *oog op de toekomst* worden gericht. Zoodoende wordt er naar gestreeft, aan de beschouwing van *verleden* en *heden* voor zooveel mogelijk een blik te verbinden op hetgeen daaruit naar zich laat aanzien, worden kan.

Onder meer zijn te verwachten bijdragen in de bovenbedoelde geest: van Prof. Dr. H. Blink over het economische leven uan Nederland; van Prof. R. Casimir over het geestelijk leven van Nederland; van H. Ch. G. J. van der Mandere over Nederland's internationale positie; van Prof. D. G. Stibbe over Nederlandsch Oost-Indië.

Onze Voorzitter van den Koloniale Raad A. G. Statius Muller schrijft het artikel over de West-Indische eilanden.

Mundo Nobo.

De barakken op *Mundo Nobo* met het omliggende terrein zijn nu geheel omheind, zoodat zij nu voor het doel geschikt en voor besmetting van het publiek geen gevaar kunnen opleveren.

Ontvangen.

Van de firma S. E. L. Maduro & Sons de nieuwe tijdtafel van de booten van de Red-D-line.

Voetbalwedstred „Bonaire-beker."

Progreso I Jong-Holland II.

Verleden Zondag op het terrein Mundo Nobo. Het spel eindigde met een gelijkspel 1—1. *Hernandez.*

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van Gouden en Zilveren voorwerpen, ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den 1sten Juli 1921 af tot en met 31 December 1921, onder **No. 9328 B** tot en met **No. 7914 C**, zal plaats hebben op Donderdag den 12 Juli a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 7e Juni 1923.
De Voorzitter
9 H. J. Cohen Henriquez.

Bekendmaking.

De Procureur-generaal in de kolonie Curaçao vestigt, nu de Rifweg voor het publiek is opengesteld, nog eens dringend de aandacht op art: 7 van de Algemeene Politiekeur 1917 luidende:

„Het is verboden, zoodra op of bij den waarnemingspost bij de schietbaan op het Rif een roode vlag geheschen is, zich, zonder vergunning van den persoon, die bij de schietoefeningen aldaar het commando heeft, te bevinden op de gronden tusschen het strand en het Rifwater aan weerszijden van bedoelde baan en tot op 600 Meter bewesten den kogelvanger gelegen."

Wanneer er schietoefeningen worden gehouden, zal er een roode vlag waaien bij de van Dijk van Voorthuijsen-brug bij Mundo Nobo.

Curaçao den 18n Juni 1923
De Procureur-generaal voornoemd.
J. B. GORSIRA.

3—3

Politieke film.

XXII.

Na den moord op den nieuw-gekozen president van Polen (Dec '22), die slechts een week de hooge waardigheid had bekleed, heeft de vorige maand wederom een knalschot een einde gemaakt aan het leven van een politiek persoon. Te Lausanne is de Russische leider der Sovjet-delegatie Vorowski verraderlijk gedood, terwijl hij in hotel Cecil aldaar het avondmaal gebruikte. Zijn secretaris en een jonge schrijver, eveneens aan de delegatie verbonden, werden zwaar gewond.

Vorowski was een der afgevaardigden der Sovjets op de conferentie te Genua en werd algemeen beschouwd als een kalm en verstandig, bezadigd en rondborstig man, die op vreedzame wijze de propaganda der bolsjewistische ideeën voorstond. Later Sovjetgezant te Rome benoemd, werd hem door Moskou opgedragen de tweede conferentie te Lausanne, in April begonnen, bij te wonen qualitate qua, dus als leider der Sovjet-delegatie aldaar.

Op de eerste conferentie, die van November tot Februari duurde, waren de afgevaardigden van Moskou officieel vertegenwoordigd. Deze samenkomst mislukte vooral door het optreden der Sovjets, die hun gewone tactiek van sabotage aanwendden, waartegen noch diplomatie noch goede wil bestand was. Vóór de tweede conferentie — eigenlijk de hervatting der eerste — begon, werd aan de deelnemende regeeringen een vragenlijst voorgelegd ter onderteekening, een werkprogram, zoo gemoduleerd, dat de geïncrimineerde tactiek was uitgesloten. De Sovjets weigerden dit stuk te onderteekenen en werden daarom niet tot de nieuwe reuni uitgenoodigd.

Hierop volgden protesten en vertoogen, waaraan de conferentie zich echter niet stoorde. Aan den Zwitserschen Bondsraad werd kennis gegeven, dat er geen delegatie van Moskou was uitgenoodigd, zoodat de regeering te Bern haar houding hiernaar kon bepalen in verband met het verleenen van pasvisa. Desniettegenstaande kwam Vorowski uit Rome naar Lausanne, waar hij werd toegelaten gelijk ieder vreemdeling; tot de conferentiezaal had hij echter geen toegang.

Nu trachtte de leider der afgekomen Sovjet-delegatie door persberichten de aandacht op zich te trekken, verweet de conferentie haar partijdigheid, viel den Zwitserschen Bondsraad aan om haar houding en begon een propaganda op groote schaal. Dit laatste vooral viel in geen goede aarde bij de „ligue nationale", een soort fascistische partij in Zwitserland en enige weken, niet lang vóór den moord, vervoegde zich een deputatie dezer nationalisten bij Vorowski om hem beleefd te verzoeken zoo spoedig mogelijk het land te verlaten, zoo niet dan zouden zij geweld gebruiken en hem naar den overzijde van het meer van Genève op Fransch grondgebied transporteeren.

De Sovjetleider stelde den Bondsraad van deze bedreiging op de hoogte en deze stelde een sterke politiemacht aan, die de Russische heeren had te bewaken en dag en nacht bij het hotel Cecil moest surveilleeren.

Toch gelukte het aan een zekeren Conradi, (een gewezen Russisch officier, die in den grooten oorlog tegen Duitschland en Oostenrijk had gevochten,) om op den bewusten avond van den moord ongemerkt het hotel binnen te komen.

Tegen 9 uur kwam Vorowski, door zijn 2 secretarissen vergezeld, van een wandeling terug en begaven zich naar de reeds verlaten eetzaal. Alleen een net-gekleed jongmensch zat nog aan tafel. Op een oogenblik, dat de kellners zich even hadden verwijderd, greep de vreemdeling in allerijl zijn revolver, sprong op Vorowski af en doodde hem op staande voet door twee schoten in den nek; vuurde daarna op de beide gezellen en reikte daarna koelbloedig zijn moordtuig aan de in allerijl toegesnelde kellners met de woorden: „Roep de politie maar om mij te arresteeren."

* * *

Over de beweegredenen, die Conradi tot dezen onzinnigen stap hebben geleid, tast de Zwitsersche justitie nog in het duister. De schuldige zelf verklaart geen handlangers te hebben noch deel uit te maken van eenig complot, doch op eigen gelegenheid te hebben gehandeld uit wraak, daar de bolsjewiki zijn vader en oom hebben vermoord; tevens om aan de Sovjet-beweging een gevoeligen klap toe te dienen door een harer knapste kopstukken uit den weg te ruimen. In verband met de dreigementen der „ligue nationale" zoekt het gerecht in deze richting om sporen van een verband of verstandhouding van Conradi met deze fascistenbeweging te ontdekken. Nog een andere aanduiding, die de oplossing van dit geval kan bespoedigen, viel de justitie in handen. Op denzelfden avond dat Conradi zijn misdaad pleegde, kwam voor hem een aangeteekenden brief aan uit Genève, inhoudende 100 francs en een in het Russisch gesteld episteltje. In deze stad woont een menigte Russen, die als anti-bolsjewiki bekend staan.

De Sovjet-regeering wierp de schuld van den moord op den Zwitserschen Bondsraad, die, naar het heette, geen voldoende maatregelen had genomen tot bescherming; er werd gedreigd met represaille-maatregelen tegen de in Rusland wonende Zwitsers enz.

Ook Engeland werd voor den moord verantwoordelijk gesteld. Reeds lang botert het niet meer tusschen de Bolsjewiki en Albion, dat het eerst de Sovjet-regeering de jure heeft erkend en er handelrelaties mede had gesloten. Moskou profiteerde van deze Engelsche commercieële overeenkomst, maar liet tegelijk niet na tegen zijn handelsvriend opruiende propaganda te maken vooral in Perzië en Indië. Toen enkele Engelsche treilers in de Witte Zee door de Russen werden aangehouden en buitgemaakt, de bemanning gevangen genomen, liep de maat over. In een zwaarlijvig memorand, door een legio van feiten en getuigenissen gestaafd, bracht Lord Curzon Moskou onder het oog, dat nu de greus van het geduld bereikt was en bij vorm van ultimatum had de Sovjet binnen tien dagen haar houding te desavoueeren, de vijandige propaganda-actie te staken, de bemanning der schepen in vrijheid te stellen en schadevergoeding aan te bieden voor de verkrachte rechten, zoo niet dan werden de handelsrelaties afgebroken en werd de mogelijkheid van een oorlog onder het oog gezien.

De oude Sovjet-tactiek volgde hierop. Krassin, in Londen een oud-bekende, reisde naar het Vereenigde Koninkrijk om mondeling met Curzon te overleggen.

Geen nota's heen en weerzenden, geen beraadslagen op een afstand, doch onder vier oogen alle kwesties behandelen die het Engelsch-Russische vraagstuk raken, ziedaar het standpunt van Moskou.

[illegible] werd juist de Engelsche nota aan Rusland in het Lagerhuis behandeld. Het bleek, dat er een krachtige oppositie bestond — vooral in de Labourpartij — om de koorden te strak te spannen. Curzon had zijn nota niet het karakter van een ultimatum moeten geven; op deze wijze zal immers geen enkel regeering, die zich zelf respecteert, het hoofd buigen. Een groot aantal leden raadde dan ook de mondelinge besprekingen met den aangekomen Russischen agent aan.

Het onderhoud tusschen Krassin en Lord Curzon liep vooral over de overstelpende hoeveelheid materiaal, waarover de Engelsche Regeering beschikte en die onomstootbaar de heftige propaganda aanwees tegen Albion gevoerd in diens koloniën en mandaatlanden, ja in het Vereenigde Koninkrijk zelf. In de nota was nog niet 1/10 van het feitendossier neergelegd. Krassin antwoordde hierop, dat er ook verschillende voorbeelden aanwezig waren van Engelsche actie tegen de Sovjet-regeering en toch had Moskou zich niet in een scherpe nota uitgelaten; hij bewilligde echter in een nader onderzoek. De Engelschen zullen vrijgelaten worden, wanneer ook tegelijkertijd eenige gevangen gehouden Russen in Indië worden ontslagen. Krassin weigerde schadevergoeding voor de treilers te betalen, daar deze verloren gingen, terwijl zij zich in handen van een Russische prijsbemanning bevonden en onderzocht werd. Wel stelde hij arbitrage voor ten opzichte van het verloren gegane goed en tot het houden eener conferentie over de drie-mijl-grens in de Russische wateren.

Als gevolg van dit onderhoud werd er aan het ultimatum verlenging gegeven, lang genoeg op dat Krassin zich met zijn regeering te Moskou kon verstaan. De Sovjet-afgevaardigde liet nog los, indien de handelsovereenkomst zou worden verbroken en de attaché's teruggeroepen, er binnen zes maanden zeker oorlog zou zijn tusschen de beide bondgenooten van weleer.

* * *

Den 8en Juni is de nieuwe Duitsche nota van de kanselarijen te Londen, Parijs, Rome en Brussel overhandigd.

In het kort komt het nieuwe aanbod hierop neer:

De Duitsche regeering heeft zich bereid verklaard, de beslissing, te nemen door een onpartijdige internationale commissie omtrent het bedrag en den aard der betalingen, te aanvaarden.

De Duitsche regeering heeft de uitgifte van groote leeningen op het oog, ten einde den mogendheden, die recht hebben op schadevergoeding, binnenkort belangrijke bedragen te kunnen voldoen. Zoolang de uitgifte eener groote leening nog ondoorvoerbaar blijkt, stemt de Duitsche regeering er ook in toe, dat in de plaats der hoofdsommen, een systeem van anniteiten treedt.

Daar de geallieerde mogendheden er prijs op stellen, reeds thans juistere aanwijzingen te ontvangen, omtrent de keuze der door Duitlandsch bedoelde garanties, stelt de Duitsche regeering ter oplossing der schadevergoedingskwestie het volgende systeem voor:

a. De staatsspoorwegen worden met alle lijnen en inrichtingen van het overige staatsvermogen afgescheiden en als een afzonderlijk vermogen beschouwd, dat onafhankelijk wordt gesteld in zijn inkomsten en uitgaven van het algemeen beheer der financiën en onder een eigen beheer komt te staan.

De staatsspoorwegen geven goudobligaties uit ter waarde van 10 miljard goudmark, welke als eerste hypotheek op het genoemde afzonderlijke bezit worden geboekt en met ingang van 1 Juli 1927 een rente van 5 pCt. zullen afwerpen, waarmede dus een annuiteit van 500 millioen goudmark wordt gegarandeerd.

b. Ten einde een verdere annuiteit van 500 millioen goudmark vanaf 1 Juli 1927 te garandeeren, zal de Duitsche regeering binnen korten tijd van het geheele Duitsche economische leven, industrie, banken, handel, verkeer en landbouw voor de garandeering gebruik maken. Een eerste hypotheek ten bedrage van 10 milliard goudmark op het geheele bezit van industrie en landbouw zal deze annuiteit v. 500 millioen goudmark waarborgen. Deze annunuiteit van 500 millioen goudmark zal of direct door eener algemeene belasting, of indirect door de belaste objecten worden opgebracht.

Tot de oplossing van al deze vraagstukken zijn mondelinge besprekingen noodig. Duitschland erkent zijn verplichtingen tot het betalen der schadevergoedtngen.

De Duitsche regeering herhaalt ten slotte haar verzoek tot het houden [illegible] ten weg ter vervulling harer verplichtingen te bepalen,

De eerste indruk in Belgische Regeeringskringen was teleurstellend. Wel beschouwde men het althans als een vooruitgang, dat Berlijn voor den eersten keer van onderpanden en waarborgen sprak. In Londen was de stemming in officieële kringen gunstiger dan bij vorige gelegenheden. Men was van meening, dat Duitschland niet slechts open kaart speelde, doch ook wegens het aanbod van een onpartijdige controle naar eventueel nog verborgen hulpbronnen was men vol vertrouwen. Op den Quai d' Orsay werd natuurlijk (!) het oude spelletje herhaald; de gevoelens over de nota werden uitgedrukt in termen als: onaannemelijk, belachelijk en als zeer waarschijnlijk gold de opinie dat er op de nota niet eens meer zou worden geantwoord.